

Puntstempels

Nummerstempels in andere landen

In de tijd dat Nederland puntstempels gebruikte, waren ook in andere landen stempels met een nummercode in gebruik. Eén land, IJsland, gebruikte ze zelfs nog in de twintigste eeuw.

Denemarken

In Denemarken werden stempels gebruikt met een nummer in drie concentrische cirkels. Nummer 1 hoorde bij Kopenhagen.

Duitsland

In verschillende landen waaruit in 1871 het Duitse Rijk ontstond, waren nummerstempels (Duits: Nummernstempel) in gebruik. De afbeeldingen laten stempels uit het Hertogdom Brunswijk en het Koninkrijk Beieren zien, maar daarnaast had bijvoorbeeld Pruisen stempels met nummers in vier en Baden stempels met nummers in vijf concentrische cirkels.

Frankrijk

In Frankrijk waren tussen 1862 en 1872 puntstempels in gebruik in twee typen: met grote en met kleine cijfers (Frans: cachets oblitérants à gros chiffres, respectievelijk à petits chiffres).

De vorm van de stempels was een ruit, die, anders dan in Nederland en Rusland, niet was afgeknot. Groot-Brittannië

In Groot-Brittannië werden tussen 1840 en 1853 stempels gebruikt waarin het nummer was uitgespaard in een patroon van lijntjes (Engels: numerical cancellation of numeral cancellation). Dat patroon was ellipsvormig voor plaatsen in Engeland en Wales, rechthoekig voor plaatsen in Schotland en ruitvormig voor plaatsen in Ierland (tot 1921 hoorde de huidige Ierse republiek nog bij Groot-Brittannië).

Rusland

Tussen januari 1858 en december 1863 werden in het Keizerrijk Rusland nummerstempels gebruikt. Om de nummers heen stonden vette punten in verschillende patronen:

Rond voor provinciehoofdsteden. Sint-Petersburg had het nummer 1, Moskou het nummer 2, en de volgende plaatsen waren alfabetisch, vanaf Archangelsk met nummer 3 tot en met Jaroslavl 4 met nummer 60.

Ellipsvormig voor negen belangrijke grenssteden.

Rechthoekig voor hoofdsteden van Oejezden. Deze stempels werden in willekeurige volgorde verstrekt, net als de volgende typen. De nummers liepen van 1 tot en met 608.

Een afgeknotte ruit voor dorpen. Deze stempels lijken erg op de Nederlandse puntstempels, alleen zijn de punten rond.

Een afgeknotte driehoek voor poststations.

Zeshoekig voor postkantoren in de trein ('postwagons').

Tussen 1880 en 1905 gebruikten de bijpostkantoren in Sint-Petersburg cirkelvormige stempels met in de cirkel een geometrische figuur en daarin het nummer van het bijkantoor. De figuur varieerde: bij kantoor 1 was het bijvoorbeeld een vierkant, bij kantoor 5 een davidster, bij kantoor 13 een driehoek.

In Moskou waren soortgelijke stempels in gebruik, maar daar was de buitenste figuur een ellips in plaats van een cirkel.

Wikipedia.

Puntstempels

In andere landen zijn al eerder als in Nederland nummer en of puntstempels gebruikt. Hieronder een kleine selectie van deze stempels. (Wikipedia)

Deense postzegel met het stempel 1 van Kopenhagen

Postzegel met molenrad stempel uit het Koninkrijk Beieren. Stempel 441 hoorde bij Pottenstein

Ruitvormig stempel voor een postkantoor in Ierland. Nummer 70 werd gebruikt in Boyle.

Russische postzegel met het stempel van bijpostkantoor 1 in Sint-Petersburg.

Ruitvormig stempel met kleine cijfers op een Frans zegel. Nummer 1152 werd gebruikt in Duinkerke.

Russische postzegel met het rechthoekige nummer stempel 44, gebruikt in Dvinsk (Duits: Dunaburg nu Daugavpils in Letland)

Ruitvormigstempel met grote cijfers op een Frans zegel. Nummer 293 werd gebruikt in Bains-en-Vosges.

Postzegel met het zeldzame puntstempel 114 van Nederlands-Indië: Rantau Prapat op Sumatra.

Een van de ruitvormige stempels die tussen 1856 en 1867 in gebruik waren in het Hertogdom Brunswijk.

Puntstempels

Antwoordbriefkaart G. 15, afgestempeld met het nummerstempel 177 van Cheltenham, Engeland.

Antwoordbriefkaart G. 17, afgestempeld in San Diego, Californië, U.S.A. met het nummerstempel 2.